

Hali ya haki za kibinadamu yazidi kuimarika: THBUB

Na Mwandishi Wetu, Singida

■ ■ ■ MAKAMU Mwenyekiti wa Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora (THBUB), Mohamed Khamis Hamad amesema kuwa hali ya haki za binadamu nchini inaendelea kuimarika kutokana na uelwa wa watu juu ya haki za binadamu na utawala bora.

Mohamed alisema hayo juzi wakati akizungumza na wanafunzi wa Shule ya Sekondari ya Salim Amour iliyopo katika Manispaa ya Singida, ambapo alisema hiyo ni kutokana na watu kuwa na uelewa wa kuibua masuala ya uvunjifu wa haki za binadamu.

"Watu wanaibua masuala mbalimbali yanatokea katika jamii lakini pia Serikali inachukua hatua stahiki kuhakikisha kuwa haki za watu zinalingwa," alisema Mohamed.

Aidha, Mohamed aliongeza kuwa THBUB inaendelea na jukumu la kutoa elimu kwa jamii na kufanya uchunguzi kwa lengo la kuzuia vitendo vya kikatili huku akitoa wito kwa Wazazi kukomesha vitendo vya kikatili kwa Watoto.

Naye Mwalimu, Veronica Emmanuel alitoa shukrani kwa THBUB kwa kutembelea na kutoa elimu kwa wanafunzi na Walimu wa Shule hiyo kwani elimu hiyo itawasaidia Wanafunzi na Walimu kujua haki na wajibu wao ili waweze kujisimamia nakufanya maamuzi sahihi hususan pale wanapokutana na vitendo vya uvunjifu wa haki za binadamu na ukiukwaji wa misingi ya utawala bora.

Kwa upande wake Mwanafunzi wa Kidato cha Tatu, Omar Mwinyi alishukuru pia ujumbe wa THBUB kwatoa elimu hasa ya haki za mtoto ikiwemo haki za kulindwa.

"Mimi nitakuwa balozi kwa wanafunzi wenzangu kwakupinga vitendo vya kikatili na kuwaelimisha juu ya haki zao" alisema mwinyi.

Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu, Selemari Kakoso akizungumza hivi karibuni wakati wa kikao cha kamati hiyo cha kupokea na kujadili taarifa ya utelekezaji wa Bajeti ya Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa kipindi cha nusu mwaka kwa mwaka wa fedha 2024/2025 kilichofanyika jijini Dodoma. (Na Mwigagicha Wetu)

Askofu Malasusa anika athari za ndoa za utotoni

Na Judith Ferdinand, Times, Mwanza

■ ■ ■ MKUU wa Kanisa la Kimjili la Kilutheri Tanzania (KKKT), Askofu Dkt. Alex Malasusa, amesema ndoa za utotoni zinachangia uwepo wa talaka nyingi nchini.

Kutokana hali hiyo ametoa wito kwa jamii kuhakikisha suala la ndoa hizo linafika mwisho kwa ajili ya ustawi wa taifa na watoto hususan wa kike ambao ndio waathirika zaidi.

Askofu Malasusa, alitoa kauli hiyo Januari 20, 2025, wakati akifungua mafunzo kwa waandishi wa habari 31 kutoka mikoa na vyombo mbalimbali nchini, kuhusu ndoa za utotoni, yanayofanyika mkoani Mwanza kwa siku tatu, chini ya mradi wa hapana marefu yasiyokuwa na mwisho, unaotekelezwa na KKKT wenye kauli mbiu isemayo, "ndoa za utotoni, sasa mwisho".

"Wito wangu kwa jamii ya Watanania, sasa suala la ndoa za utotoni lifike mwisho kwani zinaondoa upendo, ndio maana tuna tatizo kubwa la talaka nchini.

Kwa sababu mmoja wa wana ndoa hawakusua na uamuzi wa kuingia katika ndoa. Sisi viongozi wa dini lazima tuone kama Biblia inavyosema, ndoa na theshimwiwe, sasa watoto wengi wanasukumwa katika ndoa na hawana uhuru wa kuingia katika ndoa," alisema Askofu Malasusa na kuongera:

"Sheria zipo lakini kila siku wazazi wanabuni mbinu mpya ikiwemo kuwataka watoto wao wajifilishe ili

waende kuwapa, waandishi wa habari ibueni hayo mambo na ikiwezekana tuletene viongozi wa dini, kwamba maziizi fulani amefanya hiki na hiki, na mimi nitakuwa mstari wa mbele, kusimama na kwenda kuwatoa watoto hao, kwani Tanzania tumefanikiwa mambo mengi na hili waandishi wa habari mkichukula kwa nguvu tutafanikiwa".

Askofu Malasusa, alisema pia ndoa za utotoni zinapoteza uelekeo wa mtoto wa kike huku akitoa mfano mtoto aliyeokolewa kwenye ndoa za utotoni wlayani Kwimba mkoani Mwanza, ambaye ameeendelea na masomo ya Uhandisi wa Mili "Marine Engineering", ambapo kama kungekuwa hakuna watu wakumuokoa taifa lingepoteza Mhandisi wa baadaye.

"Watoto waendeleo kufundishwa juu ya haki zao ili waweze kujitetea wenyewe na kujisimamia na kujua kuwa wanamaisha zaidi kuliko kukimbilia kwenye ndoa.

Ni jambo laibu mtoto kuolewa katika umri mdogo ambapo wazazi hasa wa kiume wanaona watoto wa kike kama rasimili za kiuchumi na kupiga hesabu ana watoto wangepi ambao wataolewa ili pate mahari".

Msimamizi Mkuu, program ya maisha endelevu na uwezeshaji KKKT, Patricia Mwakinda, alisema maisha ya ndoa za utotoni yamekuwa safari ndofu katika nchi nyingi ikiwemo Tanzania.

Ambapo safari hiyo imeanzia tangu kwa

mabibi, mama, dada, zika moja, watoto na wazazi ambao wamekuwa wakiozeshwa.

Hivyo kanisa likazona sasa suala la ndoa za utotoni lifike mwisho linalochangia na mila na desturi kandamizi, kwa kuanzisha mradi ambao utafanya viongozi wa dini kuwa mstari wa mbele kukataa jambo hilo, kutoa elimu kwa watoto wa kike na kiume kuweza kukata na kupinga suala la ndoa za utotoni, watoto wa kike kuweza kujitetea.

"Tangu mradi huo uanze mwaka juzi, kanisa limeisha okoa watoto wafatu ambao walikuwa wanaozeshwa kwa nguvu kutoka Wilaya ya Kwimba binti alikuwa amemaliza kidato cha nne matokeo yametoka akawa anaodzeshwa, Mchungaji akapiga simu akashirikiana na Serikali ukawekwa mtego, mhusika akakamatwa siku ya kulipa mahari, huyu binti sasa anasoma marine engineering, fikiri kichwa kizuri hivyo knapeleka kupika ugali kwa kupeleka kwenye ndoa hata hawazi".

Mkurugenzi Mtendaji wa Upendo Media, Neng'ida Johannes, alisema kama kanisa wanajivunia kuwa sehemu ya mapambano dhidi ya ndoa za utotoni, kwani wasichana wanaolewa katika umri mdogo wanapoteza furaha ya kupata elimu huku afya zao zinakuwa hatarishi pamoja na kuingia kwenye ndoa ambazo hazina upendo wala heshima.

"Ndoa za utotoni ni tazi za ambalo linalobili pia nchi yetu, na nchi nyingi zinazendelea kwa

mujibu wa tafiti mbalimbali zilirofanya hapa nchini na za kimataifa, zinaonesha Tanzania mikoa ambayo inaongoza kuwa na kiwango cha juu cha ndoa za utotoni ni Shinyanga, Tabora, Mara, Dndoma na Lindi, huku chanzo kikitajwa kuwa ni umasikini na mila kandamizi," amesema Johannes.

Hata hivyo, aliwataka waandishi wa habari kuhakikisha inakuwa mstari wa mbele kuhimiza jamii iliweze kuachana na mila kandamizi na ukawaida unasababisha ndoa za utotoni.

Akiwasilisha mada katika mafunzo hayo, Offisa Ustawi wa Jamii Mkoa wa Mwanza, Baraka Makona, alisema ndoa za utotoni zinafanyika zaidi katika maeneo ya vijijini katika jamii maskini na katika mikoa ya Magharibi, Kusini na Kaskazini-Magharibi mwa Tanzania.

Ambapo wanawake wanne kati ya kumi sawa na asilimia 37 wenye umri wa miaka 15-49 wanaoish vijijini waliolewa wakawa watoto ikilinganishwa na wanawake wawili kati ya kumi sawa na asilimia 21 wanaoishi mijini.

Kwa mujibu wa taarifa za UNICEF, zinaonesha asilimia 21 ya wanawake vijana huolewa kabla ya kufika umri wa miaka 18, hii ina maana kuwa wanawake milioni 650 wanaolewa chini ya umri unantakiwa sawa na wanawake milioni 12 kila mwaka.

Huku idadi kubwa ya ndoa za utotoni asilimia 37 zinatokoa Kusini mwa Jangwa la Sahara ambapo na Tanzania ikiwemo.